

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra aplikované ekonomie a ekonomiky

Teze diplomové práce

Dopad COVID-19 do výsledků hospodaření firmy

Vypracoval: Bc. Adéla Fučíková

Vedoucí práce: Prof. Ing. Eva Kislingerová, CSc.

České Budějovice

2023

Klíčová slova: Pandemie COVID-19, Výsledek hospodaření, Vládní opatření

Anotace:

Tato diplomová práce je zaměřena na dopad pandemie onemocnění COVID-19 na výsledek hospodaření firmy, respektive firem působících v různých odvětvích národního hospodářství. Diplomová práce se zaměřuje na definici souvisejících ekonomických pojmů a pojmu pandemie. Další pozornost je věnována vládním opatřením, jež byla vydána v souvislosti s eliminací počtu infikovaných osob. Vzhledem k tomu, že vládní opatření vydaná v důsledku snahy eliminace rizik měla velmi negativní dopady do všech ekonomických sektorů, byly vypsány různé dotační programy, jejichž cílem byla alespoň částečná kompenzace finančních ztrát ekonomickým subjektům při splnění předem stanovených podmínek. Tyto programy znamenaly faktickou pomoc mnoha ekonomickým subjektům, jež byly nejvíce zasaženy. Cílem diplomové práce bylo posouzení vlivu pandemie onemocnění COVID-19 na výsledek hospodaření firmy/firem. V souladu s tímto uvedeným je provedena analýza dopadů pandemie na ekonomické subjekty působící v různých odvětvích národního hospodářství provedením komparace veřejně dostupných výsledků hospodaření za rok 2019 a rok 2020.

Úvod

Úvodem bych Vás chtěla nejprve seznámit se stěžejním tématem mé práce, jež se věnuje dopadům pandemie COVID-19 na hospodaření firmy. Hned v úvodu bych ráda podotkla, že se mi bohužel nepodařilo získat podrobné výsledky hospodaření jedné firmy, z tohoto důvodu předpokládám v rámci praktické části této diplomové práce využití veřejně dostupných dat, která k tomuto tématu budou dostupná.

Nyní bych Vám ráda představila strukturu mé práce, v rámci teoretické části bych ráda zpracovala témata, která přímo souvisejí s výsledkem hospodaření, ráda bych se tedy zaměřila na pojmy jako výsledek hospodaření, výkaz zisku a ztrát a výpočet výsledku hospodaření. V rámci další kapitoly této práce bych se ráda věnovala přímo pandemii COVID-19, tedy stěžejnímu faktoru, který měl přímý i nepřímý vliv na hospodaření firem. Dále se zde zaměřím na časovou osu vydaných opatření tj. první a druhou vlnu boje proti COVID-19 a jejich dopadu na vybrané ekonomické subjekty a s tím související povinnosti zaměstnavatelů v době pandemie. V neposlední řadě bych se v rámci své práce chtěla věnovat vlivu pandemie na ekonomiku České republiky.

Aby nebyla má diplomová práce zaměřena pouze v rámci negativních dopadů pandemie, chtěla bych také zařadit kapitolu týkající se vládní pomoci s cílem zmírnit negativní vliv vládních opatření vůči podnikatelům/ekonomickým subjektům a opatřením jež směřovala na podporu ekonomiky. Touto kapitolou bych chtěla uzavřít teoretickou část a plynule přejít do části praktické.

V praktické části plánuji provést podrobnou analýzu, kde bude cílem komparace výsledku hospodaření jednotlivých firem dle odvětví, kdy plánuji komparaci dat z výročních zpráv hospodaření firem a pokud to bude možné, chtěla bych také provést analýzu dopadů pandemie COVID-19 s ohledem na právní formu, tedy konkrétně pak na fyzické a právnické osoby.

Přehled literatury

Při tvorbě diplomové práce jsem se v teoretické části zaměřila především na odbornou literaturu, v níž jsem našla dostatek odborných informací pro kapitoly věnující se ekonomickým pojmům a teorii. Další údaje jsem získala především z internetových stránek Vlády České republiky, kde je k nalezení podrobný přehled všech vládních restrikcí. Pro analýzu jsou využita veřejně dostupná data výročních zpráv zveřejněná na webových stránkách jednotlivých ekonomických subjektů.

Cíl práce

Hlavním cílem mé diplomové je analýza dopadu pandemie onemocnění COVID-19, v důsledku níž byla přijata vládní opatření s cílem eliminace počtu nakažených osob na výsledky hospodaření ekonomických subjektů – firem, působících v různých odvětvích národního hospodářství.

Metodika

Analýza je provedena na základě komparace z výsledku hospodaření vybraných firem, které jsem získala z veřejně dostupných dat uveřejněných na webových stránkách jednotlivých firem. Jedná se o komparaci výsledku hospodaření firmy za roky 2019 a rok 2020.

Výsledky

Z provedené komparace veřejně dostupných dat Českého statistického úřadu je patrné, že nelze potvrdit negativní vliv pandemie onemocnění COVID 19 na počet nově zaregistrovaných ekonomických subjektů, naopak se provedením analýzy potvrdil negativní vliv pandemie COVID 19 a vládních restrikcí, jež byly vydány v návaznosti na eliminaci nákazy a rizik na výsledek hospodaření. V rámci své analýzy jsem se zaměřila na různá odvětví, kdy z výsledků je patrné, že postiženými byly téměř všechny subjekty. Samozřejmě vzhledem k úzkému vzorku, nemohu vyvrátit, že některé subjekty ve velmi postižených odvětvích vykázaly naopak lepší výsledek hospodaření v době pandemie, ale bohužel rozsah práce neumožňoval hlubší provedení analýzy, aby bylo možné vysledovat okolnosti, jež výsledku hospodaření napomohly.

Naopak mohu konstatovat, že ve většině mnou posuzovaných firem je patrný velmi negativní vliv na výsledek hospodaření. Za nejvíce postižené považuji firmy uvedené v odvětví dopravy a průmyslu a služeb Naopak nejméně negativně ovlivněný výsledek spatřuji v odvětví zdravotnictví.

Závěr

Nyní se dostáváme k samotnému závěru mé diplomové práce. V první části práce jsem se věnovala hlavně vysvětlení pojmu výsledku hospodaření, který se dále prolíná celou mou prací a je hojně využíván v rámci analýzy zkoumání dopadů pandemie COVID-19 na hospodaření firem. Dále jsem se krátce věnovala pojmu pandemie a konkretizaci viru, způsobující

onemocnění COVID-19. Vzhledem k tomu, že má diplomová práce je zaměřena především na výsledek hospodaření, byla definice pojmu pandemie opravdu stručná. V rámci této kapitoly jsem se zaměřila také na průběh pandemie COVID-19 v České republice, časovou osu vydaných opatření a pozornost byla také věnována boji s 1. vlnou onemocnění a následně s 2. poměrně silnější vlnou.

Vzhledem k tomu, že posuzování efektivnosti jednotlivých opatření nejsou cílem mé diplomové práce, nejsou v ní nijak hodnoceny. Osobně si myslím, že mi tato pozice hodnotitele ani nepřísluší. Vládní opatření byla vydána s cílem eliminovat rozšíření nákazy COVID-19, zahlcení zdravotnických služeb a zabránění vysokému nárůstu úmrtí. Je bezesporu, že vydaná opatření měla velký vliv ekonomiku České republiky a všechny ekonomické subjekty, jimž byla jakýmkoliv způsobem omezená podnikatelská činnost. Vzhledem k tomu, že se jednalo o jednostranné právní akty, které byly vydány Vládou České republiky a staly se součástí právního řádu České republiky, nezbylo ekonomickým subjektům nic jiného, než vládní nařízení respektovat a dodržovat.

Na druhou stranu si Česká republika, potažmo Vláda České republiky, byla vědoma, že svými restrikcemi, vydanými za účelem ochrany zdraví občanů, způsobila podnikajícím ekonomickým subjektům někdy až likvidační škody, a vypsáním mnoha dotačních programů se snažila ekonomickým subjektům tíživou finanční situaci ulehčit formou mnoha kompenzací.

Vládní restrikce přinesly i nové povinnosti pro podnikatelské subjekty jako pro zaměstnavatele, kdy jedním z povinností zaměstnavatele je ochrana zdraví zaměstnance při práci a eliminace veškerých možných rizik. V době pandemie pro mnohé zaměstnance představovalo největší riziko právě nákaza onemocněním COVID-19, z tohoto důvodu byly zaměstnanci povinni svým jednáním omezit možnost nákazy na pracovišti. Mezi nové povinnosti patřilo pravidelné testování zaměstnanců, potažmo nákup antigenních testů, kontrola dodržování nošení ochranných pomůcek svými zaměstnanci, větrání, ochranné překážky apod.

V praktické části diplomové práce jsem se zaměřila na analýzu dopadů pandemie COVID-19, v jejímž důsledku byly vydávány vládní restrikce, jež se přímo promítly ve výsledku hospodaření jednotlivých ekonomických subjektů. Jak jsem již uvedla v samotném úvodu práce, bohužel se mi nepodařilo získat podrobná data jednotlivých firem, jak jsem původně zamýšlela, přistoupila jsem tedy k analýze výsledků hospodaření ve formě komparace veřejně přístupných dat. Rozhodla jsem se tedy zkoumat dopady dle jednotlivých odvětví národního hospodářství.

Prvním zjištěním byla stále vzrůstající tendence nově registrovaných ekonomických subjektů, což je pozitivním zjištěním, že i přes obtížné roky pandemie onemocnění COVID-19 má počet ekonomických subjektů stále narůstající tendenci.

Co se týče analýzy provedené v rámci výsledku hospodaření dle jednotlivých odvětví a vliv pandemie a vydaných restrikcí na jejich výsledek, tak mohu konstatovat, že všechna odvětví byla nějakým způsobem zasažena. V každém odvětví bychom jistě našli ekonomický subjekt, který si navzdory pandemii a vládním restrikcím udržel svůj ekonomický růst. Zároveň bychom v každém odvětví jistě našli ekonomický subjekt, pro nějž bylo období pandemie a s ním související vládní restrikce likvidační.

Důležitým faktorem pro ekonomickou úspěšnost podniku byla jeho schopnost reagovat na nové potřeby spotřebitelů. Jsou odvětví, kde není možné v krátkém časovém úseku tohoto docílit, naopak jsou odvětví, kde toto možné bylo a ekonomické subjekty se přizpůsobily potřebám svých zákazníků.

Ze své analýzy dále vyvozují, že mezi odvětví, která byla pandemií zasažena nejméně, je zdravotnictví, kde společnosti zařazené do analýzy realizovaly vyšší zisk. Naopak za nejvíce postižené považují odvětví průmyslu a dopravy, kde podnikatelské subjekty dosáhly nejvyšší ztráty v komparaci z předchozích let. Samozřejmě ohromné ztráty vykazují téměř všechny subjekty ve všech odvětvích národního hospodářství zařazených do mé analýzy.

Výsledkem mé analýzy je potvrzení negativního vlivu pandemie onemocnění COVID-19 a v důsledku toho vydaných vládních restrikcí na téměř všechny ekonomické subjekty.

Další bibliografické údaje

Type of thesis: master

Author: Bc. Adela FUCIKOVA

Academic Year: 2022/2023

Department: Department of Applied Economics and Economics, Faculty of Economics,
University of South Bohemia in Ceske Budejovice, Czech Republic

Thesis supervisor: Prof. Ing. Eva Kislingerova CSc.

Number of pages: 124

Language of thesis: CZ/ENG

Title of Thesis: Impact of COVID-19 on the company's financial results

Annotation:

This diploma thesis focuses on the impact of the COVID-19 disease pandemic on the bottom line of a firm or firms operating in different sectors of the national economy. The thesis focuses on the definition of related economic terms and the concept of pandemic. Further attention is paid to the government measures that have been issued in relation to the elimination of the number of infected persons. Since the government measures issued as a result of the risk elimination effort had very negative impacts on all economic sectors, various subsidy programs were announced to at least partially compensate economic entities for financial losses if predefined conditions were met. These programmes provided de facto assistance to many of the economic operators most affected. The aim of this thesis was to assess the impact of the COVID-19 pandemic on the bottom line of a firm/company. In line with this, an analysis of the impact of the pandemic on economic entities operating in different sectors of the national economy is carried out by comparing publicly available economic results for 2019 and 2020.

Key words: Pandemic COVID-19, Profit and loss, Government measures